

Zgodnie z art. 270 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych Prezydent Miasta Lublin przekazuje Radzie Miasta Lublin sprawozdanie finansowe miasta Lublin za 2017 rok.

Sprawozdanie finansowe za 2017 rok zostało przygotowane zgodnie z przepisami:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) z uwzględnieniem zasad szczególnych określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760),
- ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.)

i składa się z:

- bilansu z wykonania budżetu miasta Lublin,
- łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego,
- łącznego rachunku zysków i strat (wariant porównawczy) obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego,
- łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego.

Sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne obejmujące dane 191 samorządowych jednostek budżetowych i 1 samorządowego zakładu budżetowego, do których zastosowano wyłączenia wzajemnych rozliczeń między jednostkami. Wyłączenia wzajemnych rozliczeń dotyczą w szczególności: wzajemnych należności i zobowiązań, wyniku finansowego ustalonego na operacjach dokonywanych pomiędzy jednostkami.

1. Bilans z wykonania budżetu miasta Lublin

Bilans z wykonania budżetu miasta Lublin za 2017 rok przedstawia sytuację finansową miasta w zakresie realizacji planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. W bilansie z wykonania budżetu ujmuje się operacje związane z wykonaniem budżetu miasta bez uwzględniania danych poszczególnych jednostek organizacyjnych miasta Lublin (ich aktywów i pasywów) wraz z wykazaniem wyniku finansowego (nadwyżki lub deficytu budżetu). W bilansie z wykonania budżetu oprócz wyniku finansowego za 2017 rok znajduje się również informacja w zakresie skumulowanego wyniku budżetu zrealizowanego w okresie od początku istnienia jednostki samorządu terytorialnego. W bilansie wykazywane są wszystkie niespłacone zobowiązania, zaciągnięte w 2017 roku, jak i w latach poprzednich.

Bilans z wykonania budżetu miasta prezentuje dane podzielone na aktywa i pasywa.

Suma aktywów i suma pasywów na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 46.765.243,81 zł.

W aktywach na koniec roku:

- 61,66 % stanowią środki pieniężne – 28.833.861,93 zł (obejmujące środki dotacji i subwencji przekazane w miesiącu grudniu 2017 roku na miesiąc styczeń 2018 r.),
- 33,66 % stanowią należności i rozliczenia – 15.741.029,11 zł (z tego: należności z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych – 10.293.539,00 zł oraz dochodów zrealizowanych przez urzędy skarbowe – 286.706,36 zł, niewykorzystane w 2017 r. przez jednostki budżetowe środki na wydatki – 4.204.440,06 zł, zrealizowane i nie przekazane do końca roku przez jednostki budżetowe dochody – 956.343,69 zł, w tym dochody Skarbu Państwa – 182.403,99 zł),
- 4,68 % stanowią inne aktywa (rozliczenia międzyokresowe – odsetki od obligacji, pożyczek i kredytów) – 2.190.352,77 zł.

W pasywach na koniec roku:

- zobowiązania stanowią 1.335.288.577,98 zł, z tego:
  - z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji – 1.331.865.505,61 zł, z tego: krótkoterminowe, których termin spłaty przypada do 12 miesięcy od dnia 31.12.2017 r.) – 95.384.569,06 zł, z tego z tytułu:
    - zaciągniętych kredytów – 85.274.032,77 zł,
    - zaciągniętych pożyczek – 2.920.183,52 zł,
    - wyemitowanych obligacji przychodowych – 5.000.000,00 zł
    - naliczone odsetki – 2.190.352,77 zł,

- długoterminowe (których termin spłaty przypada powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) – 1.236.480.936,55 zł, z tego z tytułu:
- zaciągniętych kredytów – 1.096.013.769,02 zł,
  - zaciągniętych pożyczek – 15.467.167,53 zł,
  - wyemitowanych obligacji przychodowych – 25.000.000,00 zł,
  - wyemitowanych obligacji komunalnych – 100.000.000,00 zł
- zobowiązania wobec budżetów – 3.334.369,47 zł (obejmujące zobowiązania z tytułu zrealizowanych, lecz nie przekazanych dochodów związanych z realizacją zadań zleconych - 146.590,22 zł, niezwrócone do końca roku niewykorzystane dotacje z budżetu państwa z terminem zwrotu do 31 stycznia 2018 r. – 3.187.779,25 zł),
  - pozostałe zobowiązania (środki PFRON i Funduszu Pracy) – 88.702,90 zł.
- aktywa netto budżetu wynoszą (-)1.322.110.765,17 zł i obejmują:
    - deficyt budżetu (-)64.273.510,67 zł,
    - wynik na operacjach niekasowych (umorzona część pożyczki na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Kanalizacja sanitarna z przyłączami w drodze serwisowej przy ul. Rataja oraz przyłącza kanalizacji sanitarnych w ul. Rataja dla II etapu Strefy Ekonomicznej” z WFOŚiGW) 566.132,76 zł,
    - skumulowany wynik budżetu (-)1.258.403.387,26 zł,
  - inne pasywa (dotacja i subwencje przekazane w miesiącu grudniu 2017 roku na miesiąc styczeń 2018 r.) 33.587.431,00 zł.

2. Łączny bilans jednostek budżetowych i zakładu budżetowego

Bilans to zestawienie aktywów i pasywów jednostki na początek (bilans otwarcia) i koniec (bilans zamknięcia) okresu sprawozdawczego, w którym prezentowane są wartościowo odrębne składniki majątkowe – aktywa i źródła ich pochodzenia – pasywa. Aktywa informują o wielkości i postaci majątku a pasywa dostarczają informacji o źródłach finansowania tego majątku.

Podstawowy podział aktywów to podział na aktywa trwałe i aktywa obrotowe. Głównym kryterium tego podziału jest czas, przez jaki dane składniki będą wykorzystywane, do 12 m-cy czy powyżej 12 m-cy. Do aktywów trwałych zalicza się m.in. grunty, budynki, lokale, urządzenia techniczne, środki transportu, środki trwałe w budowie, należności długoterminowe, natomiast w skład aktywów obrotowych wchodzi m.in. materiały,

należności krótkoterminowe, środki pieniężne.

Podstawowy podział pasywów to podział na własne źródła finansowania – fundusz oraz obce źródła finansowania – zobowiązania. Zobowiązania dzielą się tak jak aktywa, na długo i krótkoterminowe w zależności od tego, czy zostaną spłacone w ciągu 12 m-cy od dnia bilansowego czy później. Główne pozycje funduszu to fundusz jednostki oraz wynik finansowy (zysk lub strata). Wielkość funduszu odzwierciedla wartość wykazanego w bilansie majątku, który pozyskano z własnych źródeł finansowania. Wykazane w bilansie wartości aktywów są pomniejszone o dokonane umorzenia i odpisy aktualizujące.

Suma bilansowa na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 5.860.464.360,48 zł. W bilansie zbiorczym jednostek budżetowych i zakładu budżetowego udział majątku trwałego (5.702.078.938,25 zł) w aktywach ogółem stanowił 97,30%, zaś majątek obrotowy (158.385.422,23 zł) – 2,70%.

Struktura aktywów trwałych przedstawia się następująco:

- 0,02% wartości niematerialne i prawne – 999.461,55 zł,
- 86,94% rzeczowe aktywa trwałe – 4.957.383.139,81 zł,
z tego:
  - 97,63% stanowią środki trwałe – 4.839.699.829,92 zł (m.in. grunty, budynki, lokale, środki transportu, wiaty przystankowe, toalety automatyczne, stacje rowerowe, urządzenia zabawowe i zestawy sprawnościowe, wyposażenie „Słonecznego Wrotkowa”, stadionu przy ul. Krochmalnej i al. Piłsudskiego, Akademii Golfa, pływalni przy ul. Łabędziej i Al. Zygmuntońskich),
  - 2,13% środki trwałe w budowie 105.642.207,54 zł, w tym 76,89% to inwestycje komunikacyjne, 9,70% to inwestycje związane z oświatą, 4,97% to inwestycje związane z rodziną, 2,18% to inwestycje związane z ochroną zabytków,
  - 0,24% zaliczka na środki trwałe w budowie 12.041.102,35 zł (dotyczy projektu pn. Budowa nowego przebiegu DW 809 w Lublinie na odcinku od skrzyżowania ul. Bohaterów Monte Cassino z ul. Wojciechowską do węzła Sławin - wyprowadzenie ruchu w kierunku węzła Lublin Sławinek),
- 0,13% należności długoterminowe (przekształcenie prawa wieczystego użytkowania w prawo własności, odpłatne nabycie prawa własności nieruchomości, zwrot odszkodowań przez byłych właścicieli) – 7.609.814,72 zł,

- 12,91% długoterminowe aktywa finansowe – 736.086.522,17 zł, obejmujące akcje i udziały w spółkach gminy: MPK Lublin Sp. z o.o. – 60.846.600,00 zł, LPEC S.A. – 102.765.570,00 zł, MPWiK Sp. z o.o. – 250.487.400,00 zł, TBS „Nowy Dom” Sp. z o.o. – 34.833.600,00 zł, Lubelskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. – 10.332.600,00 zł, MOSiR „Bystrzyca” Sp. z o.o. – 76.631.400,00 zł, PLL S.A. – 153.752.352,17 zł, Targi Lublin S.A. – 20.037.000,00 zł, Motor Lublin S.A. – 8.650.000,00 zł, SPR Lublin Sportowa S.A. – 17.700.000,00 zł, Centrum Innowacji i Transferu Technologii Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego Sp. z o.o. – 50.000,00 zł.

Struktura aktywów obrotowych przedstawia się następująco:

- 0,67% zapasy (głównie materiały) – 1.072.720,24 zł,
- 72,74% należności krótkoterminowe – 115.205.923,98 zł, głównie należności z tytułu pożyczek udzielonych z zakładowego funduszu świadczeń, podatku od nieruchomości i środków transportowych, użytkowania wieczystego gruntów, najmu, dzierżawy, sprzedaży mieszkań, przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności, składowania odpadów, nienależnie pobranych świadczeń pomocy społecznej w tym z tytułu zaliczki i funduszu alimentacyjnego, opłaty dodatkowej za jazdę bez ważnego biletu, związane z rozliczeniem z tytułu podatku VAT, odpłatne nabycie prawa własności nieruchomości, kary umowne, grzywny nałożone w drodze mandatów,
- 26,58% krótkoterminowe aktywa finansowe (środki pieniężne) – 42.097.128,33 zł,
- 0,01% rozliczenia międzyokresowe (m.in. faktury za media i prenumerata prasy stanowiące koszty 2017 r.) – 9.649,68 zł.

Struktura pasywów przedstawia się następująco:

- 95,59% stanowi fundusz – 5.602.050.050,75 zł, z tego:
  - fundusz jednostki – 5.318.215.510,95 zł,
  - wynik finansowy netto (zysk) – 284.082.384,79 zł,
  - nadwyżka środków obrotowych (środki na wydzielonym rachunku dochodów własnych jednostek oświatowych) – (-) 247.844,99 zł,
- 0,08% stanowią państwowe fundusze celowe (Fundusz Pracy) w kwocie

- 4.933.854,79 zł,
- 3,89% stanowią zobowiązania i rezerwy na zobowiązania – 227.728.410,18 zł, z tego:
    - zobowiązania długoterminowe (głównie rozliczenia ZNK z najemcami za wykonane przez nich remonty) – 67.716,47 zł,
    - zobowiązania krótkoterminowe – 222.403.760,11 zł, głównie z tytułu dostaw i usług 123.833.077,96 zł, z tytułu wynagrodzeń 33.011.639,64 zł, z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń 33.870.383,13 zł, sum obcych (depozytowych i zabezpieczeń wykonania umów) z tytułu robót budowlanych, wykonania dokumentacji projektowej, najmu i dzierżawy, świadczenia usług przewozowych, obsługi bankowej oraz kaucji 11.075.868,17 zł, wobec budżetów (m.in. z tytułu podatku dochodowego, VAT) – 9.624.236,43 zł, z rozliczeń z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych 5.160.783,75 zł,
    - rezerwy na zobowiązania (rozliczenia z właścicielami budynków oraz z tytułu energii cieplnej w lokalach gminy) – 5.256.933,60 zł,
  - 0,43% fundusze specjalne (zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) w kwocie 25.491.022,53 zł,
  - 0,01% stanowią rozliczenia międzyokresowe (środki PFRON głównie na dofinansowanie modernizacji budynku ZOW oraz faktury za media z terminem płatności w 2018 r.) w kwocie 261.022,23 zł.

3. Łączny rachunek zysków i strat jednostek budżetowych i zakładu budżetowego

Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) to zestawienie osiągniętych w danym roku przychodów i wszystkich poniesionych w tym okresie kosztów. Zbiorczy rachunek zysków i strat jednostek budżetowych i zakładu budżetowego informuje o globalnych kwotach występujących w tych jednostkach przychodów i kosztów oraz ich strukturze. Wynik finansowy w rachunku zysków i strat prezentuje się w podziale na poniższe obszary działalności:

- podstawowej działalności operacyjnej,
- pozostałej działalności operacyjnej,
- działalności finansowej.

Na wynik finansowy brutto 279.366.358,64 zł składa się obliczona narastająco suma wyników poniższych grup przychodów i kosztów:

- zysk z działalności podstawowej 298.327.472,92 zł,
- strata z działalności operacyjnej 17.683.678,53 zł,
- strata z działalności finansowej 1.277.435,75 zł,

Podatek dochodowy od osób prawnych wyniósł 1.410.170,00 zł, stąd też wynik finansowy netto wyniósł 277.956.188,64 zł.

Główną pozycję przychodów netto podstawowej działalności operacyjnej, które wynoszą 2.110.916.734,95 zł stanowią przychody z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 2.030.807.810,21 zł. Pozostałe przychody operacyjne (m.in. darowizny, odszkodowania, kary umowne, odpisy amortyzacyjne, zmniejszenie odpisów aktualizujących należności) stanowią 20.467.341,38 zł. Przychody finansowe w kwocie 50.819.047,24 zł stanowią głównie odsetki: od nienależnie pobranych świadczeń społecznych i z funduszu alimentacyjnego, nieterminowo płaconych należności czynszowych lokali mieszkalnych i użytkowych oraz podatkowych, a także odpisy aktualizujące odsetki – 20.063.618,50 zł oraz dywidendy i udziały w zyskach – 23.059.633,11 zł.

Główną pozycję w kosztach działalności operacyjnej (1.812.589.262,03 zł) stanowią wynagrodzenia 33,64% (609.732.350,58 zł), usługi obce 22,00% (398.693.515,65 zł) – m.in. usługi: w zakresie utrzymania dróg, przewozowe, oczyszczanie miasta, dostęp do obiektów sportowych MOSiR „Bystrzyca”, związane z systemem gospodarowania odpadami, związane z funkcjonowaniem jednostek, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników – 8,71% (157.909.391,63 zł), inne świadczenia finansowane z budżetu (głównie społeczne) – 17,41% (315.529.695,65 zł), amortyzacja – 11,42% (207.046.131,04 zł), zużycie materiałów i energii – 5,58% (101.057.681,49 zł). Pozostałe koszty operacyjne (głównie odpisy aktualizujące należności, umorzenia zaległości podatkowych, odpisy należności przedawnionych) wyniosły 38.151.019,91 zł. W kosztach finansowych, które wyniosły 52.096.482,99 zł główną pozycję stanowią odsetki od zaciągniętych pożyczek, kredytów i wyemitowanych obligacji w wysokości 38.116.097,31 zł oraz inne koszty finansowe 13.980.385,68 zł (m.in. z tytułu odsetek przedawnionych i umorzonych oraz umorzenia akcji w spółkach: MOTOR Lublin S.A. 2.000.000,00 zł i SPR Lublin S.A. 1.950.000,00 zł).

4. Łączne zestawienie zmian w funduszu jednostek budżetowych i zakładu budżetowego

Zestawienie zmian w funduszu informuje o funduszu jednostki na początek i na koniec 2017 roku oraz o zmianach w poszczególnych elementach funduszu.

Zwiększenia funduszu w kwocie 3.799.340.853,64 zł nastąpiły z tytułu zrealizowanych wydatków budżetowych – 2.111.052.937,06 zł, zysku bilansowego za rok ubiegły – 1.364.183.071,89 zł, pozostałych zwiększeń, m.in. środki na inwestycje, nieodpłatnie otrzymane środki trwałe, grunty przyjęte na podstawie wyceny, aktywa przejęte po zlikwidowanych jednostkach oświatowych (Gimnazjum nr 3, Gimnazjum nr 11 i Gimnazjum nr 17) – 324.104.844,69 zł.

Zmniejszenie funduszu jednostek wyniosło 3.858.638.251,68 zł i wynikało ze zrealizowanych dochodów budżetowych 2.059.763.194,18 zł, straty za rok ubiegły 1.191.129.799,73 zł, dotacji i środków na inwestycje 502.524.019,32 zł oraz pozostałych zmniejszeń (m.in. odpisy amortyzacyjne, nieodpłatnie przekazane środki trwałe, pasywa przejęte po zlikwidowanych jednostkach oświatowych - Gimnazjum nr 3, Gimnazjum nr 11 i Gimnazjum nr 17) 105.221.238,45 zł.

Fundusz jednostki na koniec roku (5.324.341.707,10 zł) powiększony o wynik finansowy netto za 2017 rok (277.956.188,64 zł) i pomniejszony o środki na wydzielonych rachunkach dochodów jednostek oświatowych (247.844,99 zł) daje stan funduszu 5.602.050.050,75 zł. W stosunku do poprzedniego roku (5.556.649.655,56 zł) fundusz zmienił się o kwotę 45.400.395,19 zł,

z tytułu:

- zmniejszenia funduszu jednostki o 60.949.575,57 zł,
- zwiększenia wyniku netto o 106.555.094,01 zł,
- zwiększenia zgromadzonych na wydzielonych rachunkach dochodów jednostek oświatowych o 205.123,25 zł.

Sprawozdanie finansowe Gminy Lublin za 2017 rok zostało zbadane przez podmiot: Biuro Audytorskie PROWIZJA Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie i uzyskało opinię pozytywną.

Prezydent Miasta Lublin

(-) Krzysztof Żuk